

เรียกร้องก.ม.ลาคลอด 120 วัน เพื่อ "แม่-ลูก" พันผูกชีวิตครอบครัว

นำเสนอเมื่อ : 18 ม.ค. 2559

หลากมิติเวทีทัศน์ : เรียกร้องกฎหมายลาคลอด 120 วัน เพื่อ 'แม่-ลูก' พันผูกชีวิตครอบครัว : โดย...จะเด็จ เชาวน์วิไล ผู้อำนวยการมูลนิธิหญิงชายก้าวไกล

แน่นอนว่า ความลำบากกว่าจะได้มาซึ่ง “วันลาคลอด” นั้น ไม่ใช่เรื่องที่ย่ายดายนัก ทั้งที่เป็นสิทธิของผู้หญิงที่พึงได้รับ

ด้วยเหตุนี้ จึงนำมาสู่การเคลื่อนไหวของกลุ่มแรงงานหญิงจากหลากหลายอาชีพ องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และกลุ่มบูรณาการแรงงานสตรี เพื่อระดมความคิดเห็นและเสียงเรียกร้องให้เกิดกฎหมายลาคลอดเพิ่มขึ้น จากเดิมมีอยู่แล้ว 90 วัน ให้เพิ่มเป็น 120 วัน ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นมาตรฐานสากลที่หลายๆ ประเทศนำมาบังคับใช้ อีกทั้งกฎหมายเดิมของไทยเรานั้นล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์เพราะใช้มายาวนานกว่า 22 ปีแล้ว

โดยก่อนหน้านี้ได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนในรูปแบบ กิจกรรมเสริมพลังใจให้แรงงานหญิงที่รวมขบวนการเคลื่อนไหวกฎหมายลาคลอด รวมถึงการแลกเปลี่ยนผ่านเวทีสัมมนา “บทเรียนการต่อสู้กฎหมายลาคลอด 90 วัน กับทิศทางการพัฒนาสวัสดิการแรงงานหญิง”

สำหรับกิจกรรมครั้งนี้ ถือเป็นการร่วมสะท้อนมุมมองการเคลื่อนไหวกฎหมายลาคลอด 90 วัน เป้าหมายเพื่อต้องการให้เห็นบทเรียนจากอดีต 20 ปี ที่กลุ่มแรงงานหญิง เครือข่ายวิชาชีพ สื่อมวลชน นักวิชาการ นักสาธารณสุข ได้ร่วมกันต่อสู้จนประสบความสำเร็จในการออกกฎหมายลาคลอด 90 วัน ซึ่งต้องนำวิธีการมาปรับใช้เป็นกลยุทธ์ หรือเอาบทเรียนมาเรียนรู้ มารวมเคลื่อนไหว เพิ่มแนวร่วมต่อสู้ให้เกิดสิทธิสวัสดิการใหม่ๆ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาขาอาชีพ รวมถึงกลุ่มแรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติด้วย ขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของต่องตระหนักและมีส่วนร่วม

อรุณี ศรีโต กล่าวในมุมมองของประธานแรงงานกลุ่มบูรณาการแรงงานสตรี ว่า ในฐานะที่เคยเคลื่อนไหวต่อสู้เรื่องนี้ จึงอยากเห็นการแก้ไขกฎหมายลาคลอดที่ใช้มานานกว่า 22 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ.2536 โดยการเพิ่มวันลาคลอดให้แรงงานหญิงได้ใช้สิทธิดูแลบุตรหลังคลอดเพิ่มเป็น 120 วัน หรือ 4 เดือน เพราะบทบาทแม่เป็นเรื่องใหญ่และสำคัญมาก สภาพร่างกายยังไม่ฟื้นตัว ยังไม่แข็งแรง การให้นมบุตรยังทำได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นสิทธิการลาคลอดหรือเพิ่มวันลาคลอดจะช่วยให้คุณแม่ฟื้นตัวได้ดีและเพิ่มความรักความผูกพันแม่สู่ลูก ซึ่งในต่างประเทศมีกฎหมายลาคลอด 6 เดือน บางประเทศ 1 ปี

นอกจากนี้ควรให้สิทธิผู้ขายแรงงาน เพื่อมาดูแลภรรยาและลูกได้ เนื่องจากสิทธินี้ให้เฉพาะราชการลาได้ 15 วัน ซึ่งควรครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ ขณะเดียวกันต้องสร้างความเข้าใจกับหัวหน้างานเพราะหากไม่เข้าใจก็ไม่ได้รับการอนุมัติลางาน หรือขาดแทนการลา ส่งผลจนไม่กลาลา

“ขณะที่ข้าราชการหญิงที่ลาคลอด สามารถลาได้ถึง 90 วัน แต่ขณะเดียวกันสามีของข้าราชการหญิงที่ลาคลอดนั้น หากเป็นข้าราชการจะสามารถลาได้ 2 สัปดาห์ ในการไปดูแลภรรยา แต่ทางกลับกันสวนของภาคเอกชนสามีที่จะขอลาไปดูแลภรรยาที่ลาคลอดนั้นทำไม่ได้ จึงอยากให้รัฐบาลมองไปที่กฎหมายลาคลอดบาง ว่าใช้กฎหมายนี้มาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาแล้ว มีอุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ต้องเปลี่ยนแปลงใดหรือยัง และจากการแลกเปลี่ยนในเวทีครั้งนี้ ต่างต้องการแก้ไข และถาทางรัฐบาลจะนำเรื่องนี้ไปจัดการก็ควรที่จะเปลี่ยนแปลงกฎหมายลาคลอดให้อยู่ในระยะเวลา 120 วันด้วย เพื่อให้เป็นสากลเท่าเทียมต่างประเทศที่ทำกัน”

ศรียพร นนทรีย์ กลุ่มสหภาพแรงงานย่านรังสิต กล่าวในมุมมองของอดีตแรงงานหญิงที่มีบทบาทในการเคลื่อนไหวกฎหมายลาคลอด ว่าเวทีนี้ถือเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะเป็นที่ที่สามารถจะบอกเล่าให้ทุกคนได้รับรู้ถึงเรื่องราวเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการเรียกร้องให้กฎหมายลาคลอด เปลี่ยนแปลงการลาคลอดของลูกจ้างหญิงให้อยู่ในระยะเวลาที่มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งปัจจุบัน ภาคเอกชนอย่างบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด(มหาชน) หรือดีแทค เพิ่มระยะเวลาให้พนักงานหญิงเตรียมตัวคลอดและพักฟื้นหลังการคลอดได้ 180 วัน เริ่ม 1 มกราคม 2559 ซึ่งเป็นระเบียบที่ออกมาในระยะเวลาลาคลอดมากกว่ากฎหมาย อย่างไรก็ตาม เราจำเป็นต้องรณรงค์ให้กฎหมายลาคลอดอนุญาตให้พนักงานหญิง ข้าราชการ และภาคเอกชน ลาคลอดได้ถึง 90 วัน อย่างเป็นทางการจะลักษณะเท่าเทียมกันก่อน เพื่อนำมาสู่การเพิ่มวันลาคลอดต่อไป ซึ่งกฎหมายนี้ควรครอบคลุมลูกจ้างหญิงทุกกลุ่มอาชีพ

สุภาวดี เพชรรัตน์ ผู้อำนวยการมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม กล่าวว่า การถอดบทเรียนกฎหมายลาคลอดสู่ความสำเร็จมีปัจจัยหลายด้าน สมัยนั้นกลุ่มแรงงานได้รวมกันผลักดันกฎหมายประกันสังคม จนเป็นผลพวงความสำเร็จมาสู่กฎหมายลาคลอด เพราะทุกคนเห็นถึงพลังในการเคลื่อนไหว ช่วงนั้นมีการสื่อสาร จัดทำข้อมูลสร้างกระบวนการ สร้างการรับรู้และรณรงค์อย่างต่อเนื่อง จนทุกภาคส่วนรับรู้ขานรับและอยากมีส่วนร่วมผลักดัน ทำให้รัฐบาลเห็นความสำคัญนำมาสู่การออกกฎหมายลาคลอด 90 วัน ซึ่งประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จนี้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้หญิง หากเป็นไปได้ควรมีการแก้กฎหมายเพิ่มวันลาคลอดเป็น 120 วัน รวมถึงให้ผู้ชายลาเพื่อดูแลภรรยาและลูกด้วย นอกจากนี้ควรมีนโยบายจากภาครัฐจัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็กที่ปลอดภัยในย่านอุตสาหกรรม ชุมชน

สุจิตตรา ฝาสันเทียะ ตัวแทนแม่ที่อยู่ระหว่างใช้สิทธิลาคลอดและตัวแทนเครือข่ายครอบครัว กล่าวว่า เป็นมนุษย์เงินเดือนคนหนึ่งที่พักผ่อนลูกคนที่สอง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการใช้สิทธิลาคลอด ได้มีโอกาสอยู่บ้านเลี้ยงดูลูกไหนมลูก แม้จะเป็นเวลาเพียงสั้นๆ 3 เดือน แต่ก็ในช่วงที่มีคุณค่ายิ่งสำหรับคนเป็นแม่อีกนีกภาพไม่ออกว่า ถ้าวินนี้สังคมไทยไม่มีกฎหมายลาคลอด 90 วัน คนเป็นแม่และลูกๆ ในประเทศนี้จะตกอยู่ในสภาพอย่างไร

“คนจำนวนมากเข้าใจว่ากฎหมายหรือเรื่องตลก ในประเทศนี้ มาจากนโยบายของนักการเมือง ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นความจริงเพียงเสี้ยวเดียว กรณีกฎหมายลาคลอดนี้ชัดเจนมาก เมื่อได้ศึกษาดูจึงรู้ว่าจะต้องใช้คำว่า “เลือดตาแทบกระเด็น” ต้องใช้พลังแห่งความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า ในการต่อสู้กับผู้เห็นต่าง การขมขื่นจากความยากลำบากที่เห็นแก่ประโยชน์ตัวเอง และโนมนาวให้ฝ่ายการเมืองเห็นชอบ” น.ส.สุจิตตรา ระบุ

เรียกได้ว่า 22 ปีที่ผ่านมา ได้พิสูจน์แล้วว่า กฎหมายฉบับนี้ มีคุณูปการมากมายต่อผู้หญิง ต่อเพศแม่ ต่อลูกๆ และครอบครัวไทย ดังนั้น ผู้ใช้สิทธิลาคลอดทั่วประเทศคงต้องฝากความหวังไว้กับผู้อำนาจจากกฎหมายนี้ แบบนี้จะขยับสู่การลาคลอดได้ 120 วันได้อย่างไร

ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่สนใจศึกษารายละเอียดความเป็นมา บทเรียนการต่อสู้กฎหมายลาคลอด 90 วันซึ่งรวบรวมการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิประโยชน์สู่การเปลี่ยนแปลง โดยสามารถติดต่อขอรับหนังสือได้ที่มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล หรือโทร.0-2513-2889

(หลากมิติเวทีทัศน์ : เรียกร้องกฎหมายลาคลอด 120 วัน เพื่อ 'แม่-ลูก' พันผูกชีวิตครอบครัว : โดย...จะเด็จ เชาวน์วิไล ผู้อำนวยการมูลนิธิหญิงชายก้าวไกล)

ที่มา [คมชัดลึก วันที่ 17 มกราคม 2559](#)